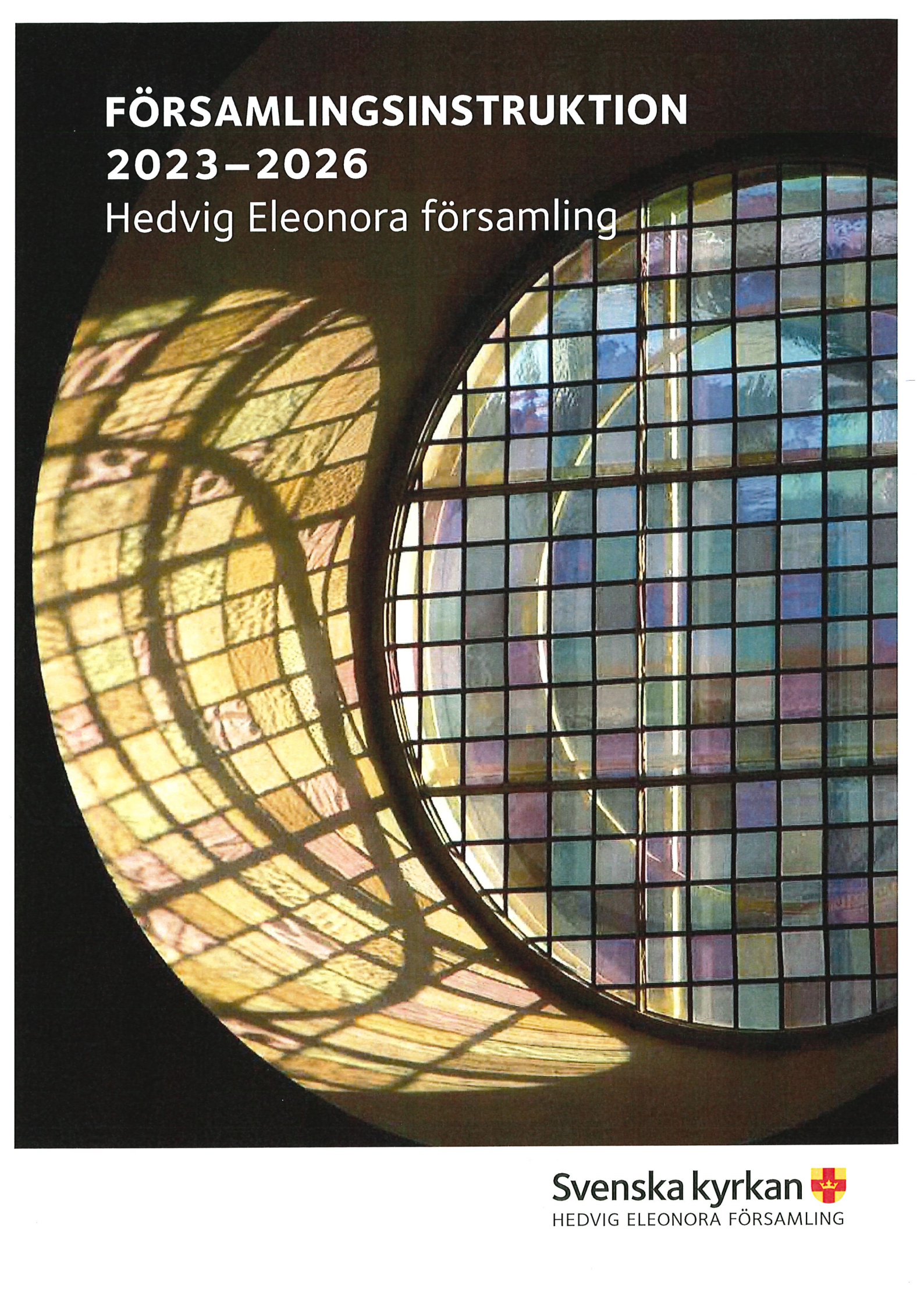




FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

2023–2026

Hedvig Eleonora församling



HEDVIG ELEONORA FÖRSAMLINGS VISION

Hedvig Eleonora församling ska vara platsen där himmel och jord möts. Genom dopets vatten, i nattvardens bröd och vin, via Ordet i en mångfald av språk och handlingar gestaltas kärlekens mysterium, Det Heliga, vars ansikte är Jesus Kristus. Så bryter Guds rike fram, frälsning räcks, en kristen gemenskap skapas och fördjupas samt skapelsen upprättas.

Omvärldsbeskrivning

Hedvig Eleonora församling ingår i Östermalms kontrakt som i övrigt består av Engelbrekts församling och Oscars församling. Församlingens enda kyrka, Hedvig Eleonora kyrka, som grundlades år 1669 och invigdes år 1737, är Östermalms äldsta kyrka och var huvudkyrka fram till dess att Östermalm delades i tre församlingar år 1906. Kyrkan omges av en kyrkogårdspark med tillhörande askgravlund och ett församlingshem med församlingslokaler och expedition. Enligt den

lokalförsörjningsplan som gjorts är församlingens fastigheter i gott skick och svarar väl mot församlingsverksamhetens behov.

Per den 31 december 2022 bodde 11184 personer och ca 18400 personer var förvärvsarbetade i församlingen. Av de i församlingen boende är 6420 personer församlingsmedlemmar, 58%. Drygt hälften av de boende är i åldrarna 25–64 år och gruppen över 65 år är större än barn och unga 0–18 år. Medianinkomsten är en av de högsta i Stockholm och få behöver försörjningsstöd. Arbetslösheten och ohälsotalen är låga liksom antal dagar med sjukpenning och sjuksättning. Majoriteten av bostäderna är bostadsrätter. Omkring 70 procent är högskoleutbildade, vilket är högre än genomsnittet för Stockholm. Inom församlingens gränser finns många namnkunniga institutioner och företag.

Flest arbetstillfällen återfinns i det privata näringslivet. Kommunikationerna är goda och samhällsservice

via stadsdelsförvaltning, region och privata utförare är väl representerad liksom civilsamhällets aktörer. Det finns en grundskola, ett gymnasium, fyra förskolor men inget vård- och omsorgsboende inom församlingens gränser. Övriga trossamfund inom det geografiska området är Frälsningsarmén, Evangeliska Brödräfsamlingen och Franska reformerta kyrkan.

Omvärldsanalys

De boende i församlingen är i stor utsträckning resursstarka och har hög utbildningsnivå. Arbetslösheten är låg. Valresultatet 2022 pekar värderingsmässigt mot en värdekonserverativ hållning men följer en "storstadsliberal" trend. Vad gäller psykosociala risker och utsatthet handlar dessa främst om stress och överkrav i arbets-, studie- och familjeliv. Det kan innebära ökad risk för missbruk, psykisk ohälsa, önskad ensamhet och isolering.

Trots områdets välsituerade karaktär finns personer som lever i fysisk, psykisk och ekonomisk utsatthet. Det förekommer även våld i nära relationer, missbruk, vårdnadstvister och anhörigvård.

Stockholmsenkätens resultat från 2022 avseende unga på Östermalm visar att en högre andel flickor än pojkar i årskurs 9 samt åk 2 i gymnasiet lider av psykisk ohälsa eller ofta känner sig nedstämda. Genom vistelsebegreppet har församlingen även ansvar för dem som arbetar i, besöker och vistas inom församlingens gränser. Därför är möjligheten att dagligen kunna besöka kyrkan av stor betydelse. Församlingens ambition är att vara en öppen och inbjudande gemenskap både i tilltal och i tillgänglighet. Den mångsidiga verksamheten, extern kommunikation och bemötande ska präglas av ett personligt och lyhört tilltal som uttrycker närvaro, öppenhet och hopp.

En stor andel av församlingsborna är alltjämt medlemmar av Hedvig Eleonora församling. De vänder sig främst till sin församling vid dop, konfirmation, vigsel och begravning och förväntar sig då engagemang och kvalitet i de kyrkliga handlingarna. I många avseenden lever en god folkkyrkoanda kvar i församlingen. Hedvig Eleonora församling är både en territoriell församling och en cityförsamling dit människor från hela Stockholm, oavsett församlingstillhörighet, söker sig på grund av verksamhetens andliga, liturgiska och kulturella profil.

Församlingens verksamhetsmässiga utveckling har under de senaste åren varit expansiv med ökat antal gudstjänst- och verksamhetsdeltagare samt ökat antal och deltagare i kyrkliga handlingar, med undantag för de år som präglades av pandemin med medföljande restriktioner.

Antalet medlemmar i församlingen fortsätter dessvärre att minska liksom för Svenska kyrkan i övrigt. Minskningen hänger delvis samman med att de som flyttar in i församlingen i lägre grad är medlemmar av Svenska kyrkan än de som flyttar ut eller bor kvar. Den totala minskningen är dock glädjande nog avtagande.

Församlingens övergripande strategi och mål är:

- Att vidareutveckla och fördjupa gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission med en bred och kvalitativ musikalisk och kulturell profil.
- Att genom en relevant verksamhet och effektiv extern kommunikation få fler människor som bor i församlingen att fortsätta vilja vara eller bli medlemmar.
- Att värna och utveckla församlingens ekonomi, fastigheter och förvaltning utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv med god bärkraft.
- Att fördjupa samverkan med övriga församlingar i kontraktet för att bättre kunna tillvarata såväl pastorala som ekonomiska resurser.

Pastoralt program

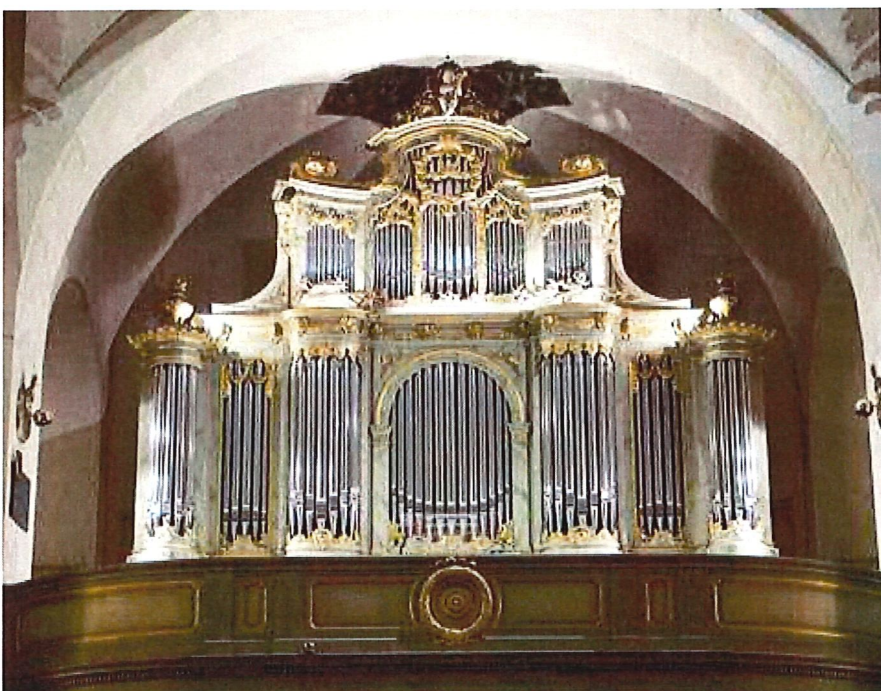
”Säg inte ordet ’Gud’! Säg ’Det Heliga’.” Citatet är hämtat ur Ingmar Bergmans bok ”Enskilda samtal” och vill uttrycka att Det Heliga eller G-u-d alltid är mer än våra språkliga uttryck, symboler och metaforer. Därför används i denna församlingsinstruktion av teologiska och pedagogiska skäl främst Det Heliga framför det gängse G-u-d, som

självfallet alltjämt ska brukas. Det är ett sätt att inskräpa och påminna oss om att Gud i Jesus Kristus genom den heliga Anden, alltid är mer och större än våra ord, bilder och föreställningar och att det ytterst handlar om tillvarons bortomspråkliga mysterium.

GUDSTJÄNST

– möte med det heliga

Kyrkans första och främsta sak är att fira gudstjänst. I gudstjänsten möter oss Det Heliga eller den heliga Treenigheten, genom Ordet och sakramenten. När dessa tecken och handlingar skänks av och gestaltas som nåd, räcks evangelium och tron väcks och en ny gemenskap uppstår. Gudstjänsten är församlingens gemensamma gensvar i lovsång till Det Heliga som ständigt söker och vänder sig till oss och vill upprättelse och försoning. Så blir gudstjänsten en gemenskap och ett sammanhang där vi får pröva olika språk och gudsbilder, så att vi inte förväxlar våra tecken, uttryck och former med själva mysteriet utan istället förankras och fördjupas. Genom liturgin och musiken öppnas olika vägar till delaktighet, överlåtelse och upprättelse och vi sänds ut i världen att vittna om och tjäna Det Heliga som är hela tillvarons ursprung och mål.



Församlingens övergripande mål vad gäller Gudstjänst är:

- Att aktivt verka för att fler barn och unga deltar i huvudgudstjänsten så att högmässan blir åldersintegrerad och än mer hela församlingens gudstjänst.
- Att fortsätta utveckla språk och gestaltning inom gudstjänstens ram genom att använda olika former av tilltal i det musikaliska och liturgiska uttrycket.
- Att antalet gudstjänstdeltagare i församlingens huvudgudstjänst ska öka till i genomsnitt 200 personer per gudstjänsttillfälle under ett år.

UNDERVISNING – språk för det heliga

Varje människa har erfarenhet av Det Heliga. Livserfarenhet är också gudserfarenhet, om än oartikulerad. Med hjälp av undervisning via Skriften och traditionen öppnas vägar för att ge språk för Det Heliga. I Jesus Kristus möter oss det främsta tecknet på Det Heligas närvaro i tillvaron och i varje människas liv. Berättelserna om Jesus, hans ord och gärningar är grunden för kristen verklighetsförståelse. Församlingens lärande och undervisning vill erbjuda möjliga språk för denna delaktighet som ges av nåd och leder till att

Jesus Kristus blir känd, trodd och älskad. Undervisningsspråket måste därför vara sonderande och öppet, likt konstens olika språk. Genom bildspråk, symboler och metaforer är trons språk inte bara öppet för människors subjektiva erfarenheter utan också beroende av dem, för att bli betydelsebärande och meningsfullt. En medveten och levande tro möjliggörs genom en livstydning som blir ett språk för varje människas hela liv, i ljuset av kristen verklighetsförståelse och genom den heliga Andens inspiration.

Församlingens övergripande mål vad gäller Undervisning är:

- Att dop- och konfirmationsfrekvensen alltså ska vara hög.
- Att medverka till att kunskap och lärande om kristen tro förstärks bland barn och unga bl a genom skolkyrkoverksamhet och fördjupat samarbete med skolor och förskolor.
- Att förutom ordinarie konfirmandarbete vartannat år också erbjuda en konfirmandgrupp för unga vuxna som ännu inte är konfirmerade.
- Att församlingens vuxenundervisning, som är integrerad i såväl gudstjänstliv, arbetslivsarbete, musik- och körverksamhet ska vara relevant och mångfacetterad och leda deltagarna in i ett fördjupat engagemang i församlingslivet.

DIAKONI

– tjänande för det heliga

Diakoni är att vara tjänande för Det Heliga i mötet med medmänniskan. Därför är det varje kristen människas kallelse att leva diakonalt. Mötet med Det Heliga i gudstjänsten och en språklig tillhörighet har alltid ett vidare syfte. Liturgin efter liturgin stavas diakoni och handlar om hur församlingen och den enskilda kristna genom dopet är kallade att gestalta Guds rikes inbrytande genom att i allt tjäna Kristus i vår nästa. Särskilt gäller det dem som är i kroppslig och själslig nöd. Det



innebär att den diakonala verksamheten ska präglas av ett genuint relationsskapande, där den andre inte betraktas som ett "det" som är föremål för hjälp och stöd, utan som ett "du" som har inneboende förmåga och resurser. Ytterst handlar det om hur vi finner vår djupaste identitet: om det är genom att avgränsa oss från varandra, rangordna och göra åtskillnad eller om det är genom att vila i Det Heliga som bär Kristi anletsdrag och som återspeglar den gränsöverskridande kärleken. I ett samhälle och en samtid som hyllar styrka, osårbarhet och oberoende är detta en radikal motbild och ett profetiskt uppdrag som kyrkan och församlingen måste vara trogen och fortsätta att gestalta och förkunna genom att alltid stå på de utsattas sida.

Församlingens övergripande mål vad gäller Diakoni är:

- Att utveckla möjligheterna att tillvarata människors olika gåvor vad gäller volontära uppdrag så att fler engageras volontärt i församlingens verksamhet.
- Att bibehålla och utveckla det diakonala perspektivet i församlingens sommarcafé.
- Att församlingens stiftelseverksamhet alltiämt bedrivs på ett korrekt och även genererar en ekonomisk grund för en samtalsmottagning för barn och unga.
- Att utveckla samverkan med andra sociala aktörer i närområdet.

MISSION

– sändning genom det heliga

Det Heliga är alltid större än kyrkan. Samtidigt är kyrkan ett tecken för Guds närvaro i världen och Guds mission – Missio Dei. Genom Guds människoblivande i Jesus Kristus och den heliga Andens delaktighet har kyrkan ett uppdrag att vittna om hos vem och var Det Heliga kan anas, räckas och tas emot. Denna inriktning leder till en öppen och respektfull hållning för andra religiösa och existentiella förhållnings-

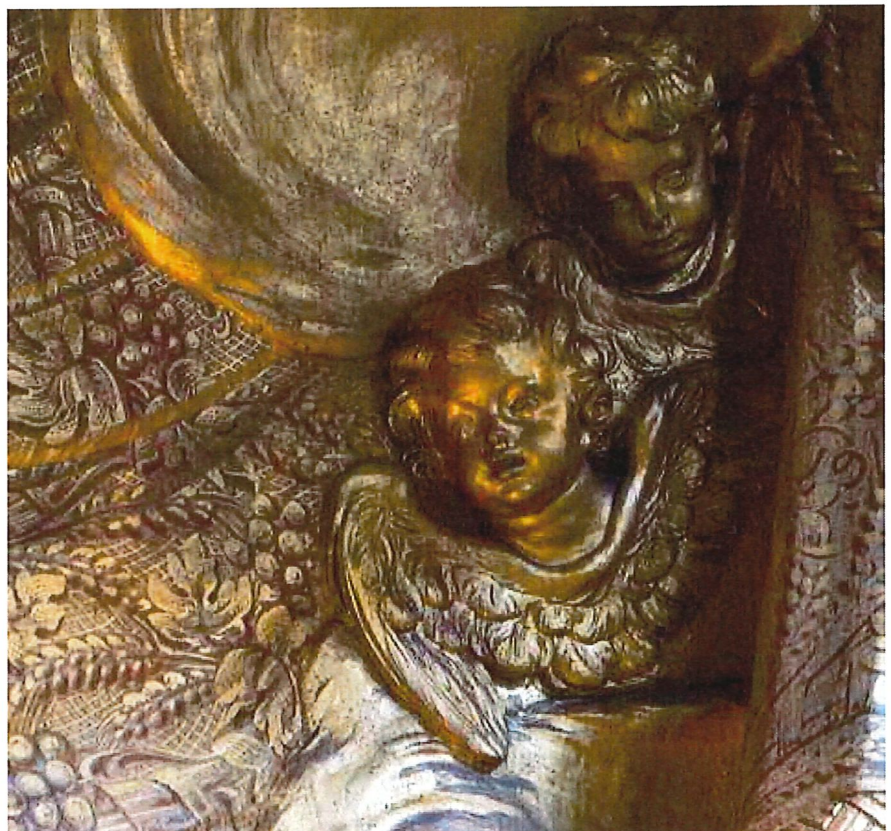
sätt. Den kristna verklighetsförståelsen handlar om en omotiverad kärlek som inte gör skillnad och som erbjuder oss människor upprättelse, delaktighet och gemenskap. Sekulariseringen är både en yttre och inre utmaning för kyrkan. Kallelse och sändning genom Det Heliga handlar därför om att kyrkan måste vara i världen men inte av världen och i en ständig omvändelseprocess. Mycket i tillvaron värderas och kvantifieras och människor far illa, trots att de i materiellt hänseende överlag har det bra. Att då som kyrka och församling få vara en vilopunkt och kontrastbild som Din öppna kyrka vid Östermalmstorg med Kristus i centrum, låga trösklar och vidöppna kyrkportar, där själva varandet lyfts fram framför görandet, är ett sätt att bedriva mission. Ett annat sätt är att öppna kyrkorummet för olika samtal om och gestaltningar av vad det kan innebära att vara människa i vår tid utan färdigformulerade frågor och svar.

En av vår tids största ödesfrågor är den eskalerande klimatkrisen och där kyrkan har en särskild kallelse att verka för att skapelsen upprättas

genom ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete. En ytterligare dimension av mission är att påminnas om att Hedvig Eleonora församling är en del av den världsvida kyrkan och att mission alltid är förenat med solidaritet och generositet med dem som lever i utsatthet och nöd.

Församlingens övergripande mål vad gäller Mission är:

- Att ett hållbarhets- och miljöperspektiv alltmer ska genomsyra församlingens verksamhet.
- Att alltiämt arrangera kulturella program med hög kvalitet för olika mål- och åldersgrupper som konserter, författarmöten, film, dans och konstutställningar för att genom olika språk och uttryck möjliggöra erfarenhet av Det Heliga.
- Att utveckla församlingens kommunikationsverksamhet som mission.
- Att stärka engagemanget för Act Svenska kyrkan.



HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING I HEDVIG ELEONORA FÖRSAMLING – FIN 2023–2026

VISION

Varje människa har erfarenhet av Det Heliga. Livserfarenhet är också gudserfarenhet, om än oartikulerad. Med hjälp av lärande och undervisning via Skriften och traditionen öppnas vägar för att ge språk för Det Heliga. De som tar del av lärande och undervisning i Hedvig Eleonora församling ska ges möjlighet att genom olika uttryckssätt få möta, pröva och ge uttryck för språk och kunskap i kristen tro och tradition. På så sätt kan den kristna tron och gemenskapen fördjupas och Guds rike bryta fram och skapelsen upprättas.

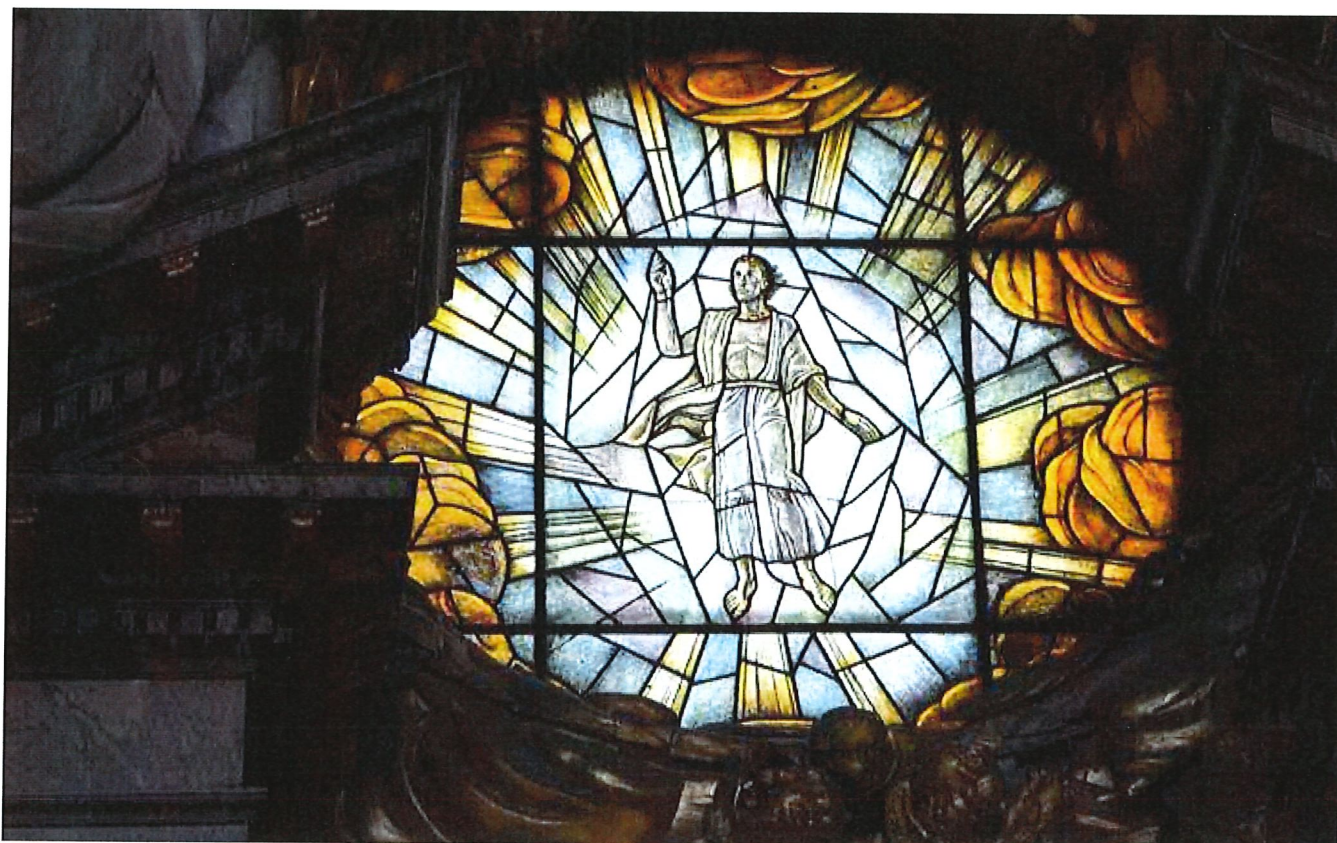
OMVÄRLDSBESKRIVNING

Hedvig Eleonora församling är en del av Östermalms kontrakt. Församlingens enda kyrka, Hedvig Eleonora kyrka som invigdes 1737,

ligger centralt och inbjudande, med generösa öppettider vid Östermalms torg. Per den 31 december 2022 bodde 11 184 personer i församlingen och dagbefolkningen uppgick till ca 18 400 personer. Tillhöriga Svenska kyrkan var 6 420 personer, det vill säga ca 58 % av de boende i församlingen. Drygt hälften av de boende är i de yrkesverksamma åldrarna 25–64 år. Gruppen över 65 år är större än barn och unga (0–18 år). De boende i församlingen är i stor utsträckning resursstarka och med hög utbildningsnivå. Inom församlingens område finns en grundskola, Carlssons skola, och ett gymnasium, Östra Real samt fyra förskolor. Församlingen har också ett nära samarbete med en tredje grundskola, Hedvig Eleonora skola, som geografiskt sett dock inte tillhör församlingen.

OMVÄRLDSANALYS

Hedvig Eleonora församling är både en territoriell församling och en cityförsamling dit människor från hela Stockholm med kranskommuner oavsett församlingstillhörighet söker sig på tack vare verksamhetens andliga, liturgiska och kulturella profil. Genom vistelsebegreppet har församlingen även ansvar för de som arbetar i, besöker och vistas inom församlingens område. Möjligheten att dagligen kunna besöka kyrkan är därför av stor betydelse. Under terminstid erbjuds dagligen en mötesplats av olika karaktär i kyrkorummet kl 12.15. Under sommartid är sommarcaféet en viktig mötesplats i församlingen. Församlingens ambition är att vara en öppen och inbjudande gemenskap både i tilltal och i tillgänglighet. Den mångsidiga verksamheten,



kommunikationen och bemötandet ska präglas av ett personligt och lyhört tilltal som uttrycker närvaro, öppenhet och hopp. Dopfrekvensen är hög och dopet är den kyrkliga handling som framför andra ger förutsättning för en livslång relation mellan kyrkan och den enskilde. Dopet föregås av ett dopsamtal med präst och kontakten med dopkandidaten och familjen före, under och efter dopet öppnar en unik möjlighet att etablera en långvarig relation. Församlingen arbetar aktivt för att bibehålla och öka både dop- och konfirmationsfrekvens.

UNDERVISNING FÖR ÅLDRARNA 0–18 ÅR

I de yngsta åldrarna sker undervisning primärt genom anhörigkontakter. Församlingen erbjuder varje vecka *babykyrka* med gudstjänst som är anpassad efter de yngsta barnens och deras anhörigas behov. Undervisningen sker genom den betraktelse som ansvarig präst gör i samband med gudstjänsten, samtal med de vuxna och indirekt genom att de yngsta barnen i en tidig ålder får erfarenhet av och en positiv relation till kyrkorummet. Tygpåsar med pyssel att dela ut till de yngre under gudstjänst har tagits fram och i kyrkorummet finns en del avskild som möjliggör för lek och pyssel för de yngre barnen då även leken i kyrkorummet kan ha en undervisande aspekt. Intill dopkapellet finns ett barnkapell avsett både för undervisning och lek. En gång per år välkomnas församlingens 6-åringar särskilt till högmässa för Bibelutdelning. I samband med kyrkoårets större högtider som jul och påsk inbjuds förskoleklasser och skolklasser för krubbisning och jul- och påskspel i kyrkan. Församlingens grund- och gymnasieskola har skolavslutningar i Hedvig Eleonora kyrka. Även skolor utanför församlingsgränsen har skolavslutningar i Hedvig Eleonora kyrka, såsom Hedvig Eleonora skola och Enskilda gymnasiet. Vid skolavslutningarna deltar någon av församlingens skolpräster samt musiker. Församlingen

arbetar aktivt med att driva en skolkyrka. Kontakterna med Carls-sons skola är goda och ett samarbete med skolpräst via Bibeläventyret har utvecklats och etablerats. Församlingen är också delaktig i lektioner via Bibeläventyret i Hedvig Eleonora skola. Kontakterna har fördjupats med Östra Reals gymnasieskola. I församlingen finns tre barnkörer som medverkar regelbundet i gudstjänst och i konsertverksamheten. För många unga är körsång den kontakt som leder vidare till en fördjupad samhörighet och lång relation med kyrkan.

Genom musiken tillgängliggörs ett av många språk för att möta och tala om det Heliga. Kören leds av två musiker.

Församlingens uttalade målsättning är att skapa en åldersintegrerad högmässa för alla ålderskategorier. Genom riten och liturgin förmedlas och gestaltas kunskapen om kristen tro. Det innebär att det inte längre firas några barn- och eller familjemässor, utan söndagens högmässa är en högmässa för alla. En *ung gudstjänstvärdsgrupp* har etablerats och *två unga kyrkvårdar* har utsetts.

En *kaplan* för barnkörer och unga gudstjänstvärdar finns som stöd till och fördjupning för de unga som är delaktiga i gudstjänstlivet. Konfirmationsfrekvensen i församlingen är hög och *konfirmationsundervisning* erbjuds årligen. Undervisningen i församlingen sker ett antal helger under läsåret, varav en av helgerna med övernattning i kyrkan. Konfirmationstiden avslutas med ett sommarläger under en veckas tid, följt av konfirmationshögmässa efter hemkomst. Det är av stor vikt att församlingen vid val av destination och transport ger uttryck för en ökad klimatmedvetenhet. Konfirmationstiden är nära knuten till församlingens gudstjänstliv. Förutom att konfirmanderna ska närvara på tio valfria gudstjänster, tjänstgör de också under sin konfirmandtid som gudstjänstvärdar i högmässa. Två präster ansvarar för konfirmationsundervisningen. I undervisningen används den s.k. frälsarkransen som pedagogiskt hjälpmedel för att

strukturera tematik och undervisning. Efter konfirmandtiden erbjuder församlingen en *ledarutbildning*. Liksom under konfirmationstiden är även ledarutbildningen kopplad till församlingens gudstjänstliv. En präst ansvarar för ledarutbildningen. Församlingen erbjuder också *konfirmation för unga vuxna* med ett längre läger, som en del av undervisningen, under läsåret. Det är församlingens ambition att erbjuda gymnasiekonfirmation vartannat år.

Kvantitativa mål för åldrarna 0–18 år

- Församlingens målsättning är att dopfrekvensen avseende de barn vars ena eller båda föräldrar är medlemmar i församlingen ska vara fortsatt hög eller högre, dock inte lägre än 80%.
- Församlingens målsättning är att erbjuda minst en konfirmandgrupp per år med minst 30 konfirmander samt att minst 80% av de tillhöriga 15-åringarna ska konfirmeras.
- Församlingens målsättning är att årligen starta en ny ledarutbildning med minst 10 deltagare.
- Församlingens ambition är att under varje termin ha minst en kontakt med varje förskola och skola inom församlingens område.
- Församlingen vill fortsätta att utveckla körerna för barn och unga, med ambition att deltagarnas längtan efter att också medverka på andra sätt i gudstjänst ska väckas och uppmuntras och att den unga gudstjänstvärdsgruppen ska växa.
- Församlingens ambition är att kyrkorummet i större utsträckning ska kunna vara en resurs i skolarbetet i både för-, grund-, och gymnasieskola.
- Att förutom ordinarie konfirmandarbete vartannat år också erbjuda en konfirmandgrupp för unga vuxna som ännu inte är konfirmerade.

VUXENUNDERVISNING FÖR ÅLDRARNA 18 ÅR OCH UPPÅT

I församlingen bedrivs regelbundet minst två parallella samtalsgrupper om kristen tro för vuxna. Som pedagogisk modell är katekumenatets pedagogik tongivande. *Väg till tro* är en samtalsgrupp som utgår från en katekumenatmodell. Gruppen träffas varannan vecka under två terminer med början i september till och med påsken. I maj månad firas sändningsmässan för stiftets samtliga katekumener under ledning av biskopen. Gudstjänster är integrerade i samtalsgruppen med tema som välkomnandets gudstjänst, kallelens gudstjänst, växandets gudstjänst och sändningens gudstjänst. Väg till tro kan leda till dop eller konfirmation. Vid sidan av präst och diakon deltar också s.k. medvandrare (tidigare katekumener) som ledare. *Den fortsatta vägen* och *Fastesamtal* under fastetiden är samtalsgrupper av mer fördjupande karaktär. Dessa samtalsgrupper leds av präst. Församlingen har givits uppdraget att vara stiftets nav avseende katekumenat och har startat och ansvarar för *Nätverket för katekumenat i Stockholms stift*. Uppdraget innebär att församlingen tar fram och erbjuder kompetensutveckling och undervisning avseende vuxenundervisning och i synnerhet katekumenat för medarbetare och volontärer i stiftets församlingar. I församlingen erbjuds meditationsundervisning *Vila i varandet* som är en undervisningsserie bestående av korta föreläsningar, övningar och samtal. Gruppen leds av extern meditatör som även erbjuder återsamlingar för tidigare deltagare. *Tolv steg i Hedvig* är en samtalsgrupp för livsstilsförändring i form av "hjälp till självhjälp". Pedagogiken bygger på 12-stegsmodellen. Grupperna träffas veckovis vid 12 tillfällen och leds av volontärer med särskild utbildning i att leda dessa självhjälpsgrupper. Församlingen erbjuder minst en gång per termin en retreat som leds av präst och diakon.

Undervisning och fördjupning för volontärer äger rum under terminerna. Undervisningen har



varierande karaktär och kan handla om exempelvis röst- och talvård, gudstjänstens liturgi eller bemötande liksom HLR-utbildning och brandskyddsutbildning. Träffarna samordnas av präst och diakon. Församlingen erbjuder fem olika *vuxenkörer* som regelbundet deltar i gudstjänstlivet och konsertverksamhet. Under terminstid erbjuds varje fredag *allsång* som leds av församlingens organist. Under terminerna anordnas *författarmöten* i samarbete med olika bokförlag i anslutning till högmässan. Författarmötena är 30 minuters samtal utifrån existentiella frågeställningar. I samarbete med olika konstnärer anordnas regelbundet *konstutställningar* i kyrkorummet som kompletteras med samtal utifrån existentiella frågeställningar med konstnären i fråga. Årligen anordnas ett *Ingmar Bergman symposium* med filmvisning och föreläsningar utifrån en existentiell tematik. Under stilla veckan visas *passionsfilm* med efterföljande samtal. Varje termin anordnas en *kulturnatt* med varie-

rande program med musik, konst och föreläsningar. Årligen medverkar församlingen under *Stockholms bokbelg*. Församlingen har beredskap för och har vid flera tillfällen arrangerat seminarier i samarbete med aktörer från civilsamhället, t ex om anhörigvård, klimatarbetet, cancersjukdom, suicidprevention, jämställdhet och psykisk ohälsa.

Kvantitativa mål för undervisning för åldrarna 18 år och uppåt

- Församlingens ambition är att årligen erbjuda minst två samtalsgrupper med minst tjugo deltagare.
- Församlingens mål är att erbjuda minst en retreat per termin.
- Genom undervisningen är församlingens ambition att gudstjänstdeltagandet ska öka både vad avser veckomässor och högmässor. Den övergripande målsättningen är att högmässorna ska ha i genomsnitt 200 gudstjänstdeltagare.

Barnkonsekvensanalys

Hedvig Eleonora församling

INLEDNING

I Kyrkoordningens inledning stadgas att barnen intar en särställning i kristen tro. Därför ska en barnkonsekvensanalys göras inför större beslut, enligt 3 kap. 22 § och 4 kap. 4 § i kyrkoordningen.

KARTLÄGGNING

Kartläggningen genomförs genom diakonal inventering, intervjuer och analyser som gjorts och görs kontinuerligt, kontakter med skolor och förskolor samt kontakter med barn och unga inom ramen för församlingens verksamheter, primärt inom konfirmandverksamheten och ledarutbildningen samt i barnkörsverksamheten och genom föräldra-kontakter i babykyrkan. Rädna Barnens årsrapport 2021 om barnfattigdom och Stockholmsenkäten 2022 vars huvudsakliga syfte är att kartlägga och följa utvecklingen över tid när det gäller ungdomars levnadsvillkor utgör en kompletterande del av kartläggningen.

Stockholmsenkäten 2022 visar att ungdomarna på Östermalm överlag mår bra, men att de upplever stress över skolarbetet och andra inre och yttre krav. Flickorna upplever högre krav än pojkarna. Det finns två skolor i församlingen, Carlssons och Östra Real som är en gymnasieskola, och fyra förskolor.

Den församlingsverksamhet som specifikt riktar sig till barn och unga är babykyrka, barnkör för olika åldrar, ungdomskör, skolkyrka med bibeläventyr, krubbvisning, jul- och påskspel, julgransplundring, skolavslutningar, konfirmationsverksamhet, konfirmation för unga vuxna, ledarutbildning, kyrkvisningar för unga, gudstjänstvärdgrupp för barn och unga samt "Ung musik i Hedvig". Under 2023 har utsetts en kaplan för barnkörsverksamheten med särskilt ansvar för den unga gudstjänstvärdgruppen. I församlingens

lokaler finns också en pianoskola vars elever på olika sätt medverkar i församlingens verksamhet.

Församlingens konfirmandverksamhet är kostnadsfri. Ett konfirmandalternativ för unga vuxna har utvecklats som är avgiftsbelagt.

Församlingens uttalade målsättning är att skapa en åldersintegrerad högmässa för alla ålderskategorier. Genom riten och liturgin som de unga är delaktiga i förmedlas och gestaltas kunskapen om kristen tro. Det innebär att det inte längre firas några barn- och eller familjemässor, utan söndagens högmässa är en högmässa för alla. Barnkör och vuxenkör medverkar parallellt i högmässan och sjunger fler liturgiska partier och barn och unga tilldelas vid sidan av de äldre kyrk- och gudstjänstvärdarna olika uppgifter och textläsning. En ytterligare förändring i syfte att göra högmässan mer åldersintegrerad är att längden på predikan givits en mer tydlig, och snävare, ram. Varje söndag erbjuds natt- vard med alkoholfritt vin som komplement till nattvardsvinet. En gudstjänstvärdgrupp har tillskapats för barn och unga och två unga kyrkvärdar har utsetts. Konfirmander och unga i ledarskapsutbildningen deltar också regelbundet i gudstjänst som integrerad del av konfirmandundervisningen och ledarskapsutbildningen.

I kyrkorummet finns en "barnhörna" med möjlighet för de yngre barnen att leka. Val av barnhörnans placering har gjorts med hänsyn till att delaktigheten i gudstjänsten kan upprätthållas av både barn och vux-



na också där. Tygpåsar med leksaker och pekböcker för de yngre barnen som de kan ta med sig under gudstjänst finns för utdelning. Intill dopkapellet finns en barnkyrka för lek och undervisning med mindre stolar, altare, psalmtavla, processionsljus och processionskors, dopfunt samt kista.

ANALYS

För att skapa en åldersintegrerad högmässa är det nödvändigt att de vuxna kyrk- och gudstjänstvärdarna kan stå tillbaka och hjälpa och uppmuntra de yngre att komma in i uppgifterna. Tillsättandet av en kaplan för den unga gudstjänstvärdgruppen och barnköerna är en viktig del av det pågående gudstjänstutvecklingsarbetet. Översyn av barnsäkerheten och anpassning av kyrkorummet sker löpande.

De barn och unga som deltar i församlingens olika verksamheter och i gudstjänstlivet upplever det i hög utsträckning som roligt, spännande och meningsfullt. Konfirmandverksamheten uppskattas av ungdomarna och det är många som konfirmeras genom de olika alternativ som erbjuds inom kontraktet.

Det finns utrymme för att utveckla kontakten med förskolor och skolor. Även kontakt med BVC och MVC och föräldrautbildningar kan utvecklas.

I församlingens diakonala kontakter är det viktigt att uppmärksamma förekomst av mobbning, våld i hemmet, sexuellt utnyttjande, missbruk eller svår psykisk ohälsa. Om medarbetare eller volontärer

kommer i kontakt med barn och unga som lever i sådan utsatthet gäller anmälningsplikt för att skydda barnet. Personalen bör regelbundet ta del av fortbildning i frågor som berör dessa områden. Kontakt med och kunskap om de stödfunktioner som finns för barn och unga uppdateras regelbundet.

Mot bakgrund av ökande psykisk ohälsa bland unga har en samtalsmottagning för barn och unga startat i samverkan med Oscars församling och Tim Bergling Foundation under våren 2023, i syfte att på ett lättillgängligt sätt erbjuda stödjande samtal. Målet med projektet är att öka barn och ungas psykiska hälsa, samt att öka medvetenheten om psykiska ohälsa.

ANALYS AV FIN

Församlingens strävan efter att göra barn och unga mer delaktiga i de olika delarna av församlingens verksamhet ges uttryck för i samtliga delar av det pastorala programmet i FIN.

I *Gudstjänst* eftersträvas en större åldersintegration genom ovan nämnda målsättning att skapa en *åldersintegrerad högmässa*.

Avseende *Undervisning* är församlingens ambition att den väl utvecklade skolkirken ska bestå och att goda relationer med skolorna ska upprätthållas. Dopundervisningen är en central mötesplats för barn och deras nära omgivning. Församlingen har deltagit i en särskild kommunikativ kompetensutveckling för att genom dopet fördjupa och förlänga relationerna med barnen och deras familjer. Som ett led i detta har en särskild dopbroschyr tagits fram, och varje i församlingen döpt blir inbjuden till särskilt tillfälle för att hämta en dopdropp som ges i gåva i samband med dopet och hängs upp i Livets träd som är placerat i högkoret. Församlingens ambition är att erbjuda konfirmationsundervisning med ett sommarläger årligen samt konfirmation för unga vuxna vart annat år. Genom ledarutbildningen öppnas nya kontaktytor för ungdomar som efter konfirmationstiden vill bibehålla och utveckla

relationen till församlingen. Genom utbildningen ges möjligheter att vara konfirmandledare, ledare i barnverksamheten, gudstjänst- värd, konsertvärd och andra volontära uppdrag. Församlingens ambition är att aktivt arbeta för att fler unga ska vilja vara aktiva i olika delar av församlingens verksamhet.

Mission. Genom HedvigPuls erbjuds en plats med populärmusik i fokus i gudstjänsten ett antal fredagskvällar under terminerna. Det är gudstjänstform som visat sig tilltala såväl yngre som äldre och är för många en första kontakt med ett gudstjänstliv. Genom babykyrkan erbjuds en plats för de allra yngsta att tidigt få en relation till och positiv erfarenhet av kyrkorummet. Församlingens kyrka är en uppskattad kyrka för dopgudstjänst. Dopgudstjänsten öppnar upp för möte med både äldre och yngre och är en central gudstjänst ur ett missionsperspektiv då den bidrar till en mångfald av möten som dopet förutan sannolikt inte skulle ägt rum.

Inom *Diakoni* har den psykiska ohälsan bland barn och unga föranlett ett tillskapande av en ovan nämnd samtalsmottagning. Samtalsmottagningen ska vända sig till barn och unga som har mild till måttlig psykisk ohälsa i åldersspannet 10–20 år, och som bor eller vistas i Oscars och Hedvig Eleo-

noras församlingar. Mottagningen är ett komplement och fördjupning till det församlingarna redan gör av barn- och ungdomsarbete, samt skolarbete. Samtalen ska vara av stödjande karaktär, tillåtande och bekräftande. Mottagningen har en specialkompetens i existentiella livsfrågor och ge ett utrymme för barn och ungas alla sidor: själen, kroppen, anden, de sammanhang och det samhälle vi är en del av. För att tillgodose barn och ungas livssituation är mottagningens öppettider anpassade efter målgruppen, vilket innebär att samtalsmottagning sker såväl eftermiddags- som kvällstid.

SLUTSATS

Ambitionen att öka barns och ungas delaktighet i församlingslivet genomsyrar samtliga delar av församlingens grundläggande uppgifter och de barn och unga som medverkar i församlingens verksamhet är mycket positivt inställda. Ökad närvaro av yngre barn i gudstjänstlivet kräver i sin tur många vuxna närvarande för att skapa trygghet och förutsättningar för barnen. Rutinerna för detta behöver utvecklas kontinuerligt.

I församlingen pågår ett utvecklingsarbete kring barns och ungas delaktighet och det är angeläget att det ges resursmässiga förutsättningar för att detta arbete ska kunna vara långsiktigt och kontinuerligt.



SAMTAL MED BARN OCH UNGA INFÖR ARBETE MED FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN

FEBRUARI 2023

Ledarutbildningen

I samtal med deltagare i ledarutbildningen beskrivs Hedvig Eleonora församling som "välkomnande och accepterande", "trevlig", "öppen" och "en bra församling". En av ungdomarna säger att hen inte vet så mycket om församlingen. Hedvig Eleonora församling förknippades som en plats som är "mycket engagerad", att det "händer alltid något" och att det "finns många möjligheter". En person upplever församlingen som "mysig och trygg".

På frågan om de har några önskemål eller utvecklingsmöjligheter säger en person att det finns mycket, tillräckligt och bra. Det finns lättillgängligt. En annan nämner en längtan efter fler event/gudstjänster som är riktade till barn och unga.

En av ungdomarna nämner att eftersom det mesta dels är äldre som jobbar är det lite svårare att kommunicera. Kyrkan kan bli lite mer välkommen för yngre eller ett enklare bemötande för dem. En annan ungdom berättar att i Hedvig Eleonora församling finns det en chans att utöva kristna traditioner och att det känns bra. Hen hoppas på att vi ska se till att konfirmationerna fortsätter som vi har haft de förut.

Unga ledare

I samtal med unga ledare lyftes fram många positiva upplevelser av Hedvig Eleonora församling. De beskrev församlingen som "bra", "modern med traditioner", "progressiv", "många träffar och aktiviteter", "välkomnande",

"öppen", "aktiv kyrka med många aktiviteter", "hänger med i trender", "fin gemenskap bland alla åldrar", "finns en plats för alla", "mycket olika och roliga aktiviteter" och "inkluderande".

De unga ledarna upplever att ungdomarna satsas på i samband med samtalet och de träffar och resa som väntar gruppen i vår.

Vid frågan om vilka utvecklingsmöjligheter som Hedvig Eleonora församling har listar de unga ledarna:

- Fler aktiviteter som är riktade till unga som går via konfirmationen. T.ex. filmkvällar och andra aktiviteter. Gärna tillfällen att ses och samtala!
- Träffarna innan lägret och under lägret ska främja att unga tycker om kyrkan mer
- Längre konfirmationsläger, 10 dagar eller mer
- Pusha mer på gudstjänst- och kyrkvärdskap
- Fler träffar efter konfirmationen. Fler återträffar som förlänger gruppens varaktighet och som signalerar att ungdomarna blir en del av församlingen.
- Konserter inriktade åt unga
- Ge unga möjligheten att vara medskapare i alla de olika aktiviteter som sker i församlingen.
- Tydliggöra möjligheten för självavårdssamtal och enskilda samtal med präst.
- Församlingen administrerar ett TikTok-konto eller annan social plattform som ungdomarna kan skapa innehåll om vår undervisning och verksamhet för unga.



Barnkörerna

I samtal med barnkörerna uttryckte barnen en stor glädje i att sjunga i kören och framför allt att få sjunga i kyrkan. Högmässorna ses som ett roligt sammanhang att vara en del av och barnen poängterade att det var viktigt med att alla barn får en uppgift i högmässan. Att sjunga tillsammans är roligt. Barnen lyfte att det är tråkigt när prästen pratar länge men att det är bra att mattorna har tagits fram i koret så att de kan kliva ner från gradängerna under predikan. Ett önskemål som barnen hade var att det under högmässans gång skulle kunna ges utrymme att förklara vad som händer, t.ex. att vi ska sjunga en psalm. Barnen ställde sig mycket positiva till förslaget om att få tillfälle till undervisning om gudstjänsten och kyrkan.

Jag gillar att sjunga i kyrkan ❤️

Utklipp av teckningar som målades av barnkören vid samtalstillfälle

CHECKLISTA FÖR FÖRSAMLING som inte ingår i pastorat

Regler för församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i församlingen huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i församlingen om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar församlingen regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Firar församlingen huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i er församling?

(17 kap. 5 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst 3 (ange antal) prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i er församling.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

☒ Försteorganist ☐ Organist ☐ Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i församlingen:

(34 kap. 11 § KO)

☐ Sjukhuspräst ☐ Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

☐ Präst i en samarbetskyrka eller liknande

☐ Övrig specialbefattning Ange vilken: _____

FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.

Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen.

Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför: